

KOMMISSORIUM EJERDREVET PROCES FOR SELSKABSGØRELSE AF AFFALDSFORBRÆNDINGSANLÆG

MOTIVATION OG BAGGRUND

I henhold til Lov nr. 745 (Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren og konkurrenceudsættelse af forbrændingseget affald) skal alle affaldsforbrændingsanlæg selskabsføres. Der skal være kommunal aktiemajoritet i de nye selskaber.

Lov nr. 745 betyder desuden, at alle kommuner skal udbyde deres forbrændingseget affald. Ejerkommunerne kan dermed ikke længere sikre, at affaldet forbrændes på egne anlæg, som i dette tilfælde er Energnist.

Energistyrelsen vil udarbejde en skabelon til udbud af forbrændingseget affald, og det skal nærmere afklares, hvor opgaven med udbud skal placeres.

Ejerkommunerne i Energnist blev på Borgmestermødet den 19. september 2023 enige om igangsætning af en ejerdrevet proces vedrørende selskabsførelse af forbrændingsanlæggene, samt nedsættelse af en styregruppe.

FORMÅL OG GRUNDLAG

Formålet med den tværgående styregruppe fra ejerkommunerne er at gennemføre en ejerdrevet proces for selskabsførelsen af affaldsforbrændingsanlæggene.

Arbejdet i styregruppen skal resultere i et grundlag, som kan anvendes i ejerkommunerne i de politiske beslutningsprocesser:

- 1) Et beslutningsgrundlag som kan anvendes til at træffe beslutning om den fremtidige strategiske organisation og optimale selskabsmodeller for forbrændingsanlægsselskab.
- 2) Et beslutningsgrundlag som kan anvendes til at træffe beslutning om den fremtidige opgavevaretagelse i forbrændingsanlægsselskab og ejerkommunerne.
- 3) Et beslutningsgrundlag som kan anvendes til at træffe beslutning om fortsat ejerskab af Energnist i den enkelte ejerkommune.

Beslutningsgrundlaget skal tage højde de forskellige ejerprofiler, der overordnet kan opdeles således:

- Kommuner, der både har varme- og affaldsinteresser i Energnist
- Kommuner, der kun har affaldsinteresse i Energnist
 - Kommuner, der kun har affaldsinteresse fra et begrænset kommunalt opland

Beslutningsgrundlaget skal give svar på, hvordan ejerkommunerne på bedst mulige vis varetager deres interesser og understøtter den almindelige grundsætning om, at kommuner har en generel forpligtelse til at handle økonomisk forsvarligt i alle dispositioner, herunder at kommuner har pligt og ret til at varetage deres økonomiske interesser i forbindelse med deres ind- og udtræden af et interessentskab.

STYREGRUPPENS SAMMENSÆTNING

Styregruppens medlemmer består af:

- Johannes Lundsryd Jensen, Borgmester – Middelfart Kommune
- Hans Østergaard, Borgmester – Ringkøbing-Skjern Kommune
- Jesper Frost Rasmussen, Borgmester – Esbjerg Kommune
- Christina Føns, Teknik- og Miljødirektør, Middelfart Kommune
- Kenneth Jensen, Teknik- og Stabsdirektør, Ikast-Brande Kommune
- Hans Peter Due, Teknik- og Miljøchef, Varde Kommune
- Allan Leiberg, Miljø og Sekretariatschef, Esbjerg Kommune
- Peder Hummellose, Bestyrelsesformand Energnist (Vejle Kommune)

Anne Marie Søe Nørgaard, Næstformand Energnist (Herning Kommune) – deltager som ressourceperson

Poul Kristensen, Direktør, Energnist – deltager ad hoc som ressourceperson

OPGAVER OG MÅL

Formålet og grundlaget for styregruppens arbejde sætter rammen for opgaver og mål.

Fristforlængelse

Styregruppen har igangsat et forløb, hvorefter udmeldelsesfristen i Energnist bliver forlænget til den 31. marts 2024 med et forkortet opsigelsesvarsel på ni måneder. Dette giver ejerkommunerne mulighed for at udtræde pr. 31. december 2024 før selskabsgørelsens ikrafttræden.

Fristforlængelsen har til formål at sikre ejerkommunerne tid nok til at gennemføre den ejerdrevne proces og træffe beslutning om den fremtidige organisering af affaldsforbrændingsanlæg, herunder fortsat ejerskab af Energnist.

Strategisk drøftelse vedrørende de(t) fremtidige selskab(er)

Styregruppen har igangsat en proces der medfører at ejerkommunerne får drøftet hvilket selskab eller selskaber man strategisk ønsker sig, og hvordan dette selskab/disse selskaber skal organiseres. Processen inkluderer:

- ✓ Vision for selskabet/selskaberne
- ✓ Ejerstrategier i forhold til ejerprofiler
- ✓ Opgavevaretagelse
- ✓ Organisering
- ✓ Selskabsmodeller
- ✓ Strategisk understøttelse af de kommercielle vilkår, herunder bestyrelsessammensætning mm.
- ✓ Optimal organisering i forhold til modregningsregler
- ✓ Overdækning
- ✓ Skatteforhold og skatteoptimering
- ✓ Ekstern finansiering/inddragelse af private ejere/investorer
- ✓ Risikoprofiler
- ✓ Håndtering af ejerandele fra "udtrædende" kommuner
- ✓ Vedtægter

- ✓ Andre selskaber som Energnist er medejere af (f.eks. Måbjerg og muligt selskab til CO2-fangst i Esbjerg (A2S))
- ✓ osv.

Drøftelserne skal indeholde en konkretisering af, hvilke interesser, incitament, perspektiver og opmærksomhedspunkter kommunerne har i et fortsat ejerskab af Energnist, herunder den fremtidige organisering af forbrændingsanlæggene, og skal afspejle ejerprofilerne.

Styregruppen faciliterer drøftelsen i ejerkredsen om fortsat ejerskab, indvirkningen af udtræden, fremadrettet ejerfordeling mm. med udgangspunkt i de forskellige interesser, samt de strategiske drøftelser vedrørende den fremtidige organisering af selskaberne.

Opgavebeskrivelse til ekstern rådgiver

Følgende forhold søges belyst ved hjælp af ekstern rådgivning:

1. En vurdering af hvilke økonomiske risici og potentielle gevinster ejerkommunerne påtager sig ved et fortsat ejerskab af Energnist (juridisk og økonomisk spor)
 - Vurderingen skal afspejle ejerprofilerne
 - Vurderingen skal danne grundlag for beslutningen om fortsat ejerskab af Energnist baseret på en helhedsbetragtning i den enkelte ejerkommune
 - Vurderingen skal indeholde en analyse af Energnists økonomi efter selskabsgørelsen
 - Vurderingen skal indeholde en vurdering af fordele og risici, hvis der indtræder forsyningselskaber og/eller private virksomheder i ejerkredsen
2. Hvilke økonomiske, juridiske og forvaltningsmæssige konsekvenser en udtræden af Energnist har, hvis det sker inden selskabsgørelsen, samt vurdering af konsekvenser ved at vente med udtræden til efter selskabsgørelsen er gennemført og opmærksomhedspunkter i forbindelse hermed (juridisk og økonomisk spor)
3. Konsekvenser ved opløsning/fastholdelse af I/S for ejerkommunerne og vurdering af andre selskabsmodeller i forhold til ejerkommunernes interesser (juridisk og økonomisk spor)
4. Udarbejdelse af en juridisk vurdering og udkast til beslutning fra ejerkommunerne til Energnist omkring behandling af selskabets overdækning, herunder ved en eventuel udtræden (juridisk og økonomisk spor)
5. Udarbejdelse af en juridisk samlet redegørelse af hvilke opgaver affaldsforbrændingsselskabet skal varetage efter selskabsgørelsen og hvilke opgaver selskabet kan varetage, hvis ejerkommunerne ønsker det, herunder kompetenceoverdragelse af udbud. Redegørelsen bør tage højde for de forskellige selskabsmodeller og om selskabsmodellen har betydning for opgavefordelingen (juridisk spor)

Opgavebeskrivelsens elementer præciseres og uddybes særskilt, hvor opgavebeskrivelsen har karakter af et juridisk og økonomisk spor. Dette kommissorium og opgavebeskrivelsen er tilsammen udgangspunktet for opgaveløsningen hos ekstern rådgiver.

Allerede igangsatte initiativer

I tilfælde af, at elementerne i opgavebeskrivelserne er tilstrækkeligt afdækket og besvaret, ud fra et ejerperspektiv af det allerede igangsatte arbejde i Energnist-regi, vil dette materiale i stedet indgå, og elementet vil udgå af opgavebeskrivelsen.

Styregruppen foretager en afklaring af hvilke opgavebeskrivelser der er igangsat i Energnist-regi, og de gennemgås for at afklare, om opgavebeskrivelserne er dækkende i forhold til den ejerdrevne proces, herunder om de indeholder det som ejerkommunerne ønsker belyst. Dialogen med rådgiverne forankres i styregruppen.

Styregruppen indsættes som principiel opgavebestiller på vegne af ejerkommunerne, og opgavebeskrivelserne justeres/udvides til at dække ejerkommunernes behov og fokus.

RESULTATER

Styregruppen udarbejder, på baggrund af en samlet vurdering af ovenstående drøftelser og opgavebesvarelser, en anbefaling til ejerkommunerne om den kommende organisering af affaldsforbrændingsanlæggene.

Styregruppen udarbejder en konklusion af konsekvenser ved udtræden af Energnist, både før og efter selskabsgørelsen, med respekt for de forskellige ejerprofiler, og afdækker påvirkningen/konsekvenserne for de ejere, som er tilbage.

Styregruppen udarbejder en indstilling til ejerkommunerne omkring håndteringen af den historiske overdækning, som også skal inkludere håndtering af overdækningen ved en eventuel udtræden af Energnist.

TIDSRAMME

Opgavebeskrivelserne skal være besvaret af de eksterne rådgivere og fremsendt til styregruppen senest den 31. december 2023.

Resultaterne fra styregruppen skal være udarbejdet og fremsendt til ejerkommunerne senest den xx. januar 2024.

Tidsfristerne er fastsat under hensyn til, at den efterfølgende politiske beslutningsproces skal afsluttes inden den 31. marts 2024.

MØDEAKTIVITET

17. november 2023: Statusmøde for Styregruppen

xx. januar 2024: Afsluttende møde for Styregruppen

xx. januar 2024: Fælles møde for alle ejerkommuner

ØKONOMI

Der indhentes tilbud fra økonomisk og juridisk rådgiver, når kommissorium og opgavebeskrivelser er godkendt i styregruppen.

Et forsigtigt estimat på opgavebeskrivelsen for det økonomiske spor er et interval på t.kr. 750-950 ekskl. moms.

Et forsigtigt estimat på opgavebeskrivelsen for det juridiske spor er et interval på t.kr. 550-800 ekskl. moms.

Det anbefales, at udgiften bæres af Energnist og udgiftsføres i Energnists regnskab. Alternativt kan der ske omkostningsfordeling ud fra ejerandele pr. 1. januar 2022, som fastsat i årsrapporten for Energnist I/S 2022.